

MUDr. Jiří Běhounek
hejtman
Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Česká republika

Veronika Hunt Šafránková
pověřená řízením sekce ekonomiky
a politiky životního prostředí
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

Váš dopis značky/ze dne 3514/330/11, 50320/ENV/11/7.7.2011	Číslo jednací KUJI 61622/2011	Vyřizuje/telefon Ing. Jan Joneš / 564 602 503 Ing. Petr Bureš / 564 602 204	V Jihlavě dne 5.8.2011
--	----------------------------------	---	---------------------------

Vážená paní ředitelko,

dovolte mi, abych Vám úvodem poděkoval za vstřícný přístup a spolupráci při přípravě na budoucí programové období po roce 2013.

Zasílám Vám informace k Vašemu dopisu ze dne 7. 7. 2011, ve kterém žádáte o sdělení, zda v kraji evidujeme projekty zapadající do rámce OPŽP, které z časových důvodů nemohou být předloženy v současném období, a u kterých bychom uvítali možnost spolufinancování z Evropských fondů v budoucnu. Zároveň se ptáte na názor v návaznosti na zkušenosti s OPŽP, jakou oblast podpory považujeme do budoucna za klíčovou z pohledu kraje a z jakých důvodů.

Z pohledu Kraje Vysočina jsou považujeme v oblasti životního prostředí do budoucna za klíčové čtyři oblasti podpory:

1. odvádění a čištění odpadních vod a zásobování pitnou vodou,
2. ochrana před povodněmi,
3. regionální integrovaný systém nakládání s komunálními odpady,
4. implementace a péče o území soustavy Natura 2000 a ochrana biodiverzity.

1. Odvádění a čištění odpadních vod a zásobování pitnou vodou

Oblast podpory výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury zejména odvádění a čištění odpadních vod v sídlech na území Kraje Vysočina je nadále velkým problémem. Počet obyvatel napojených na kanalizace a čistírny odpadních vod pro veřejnou potřebu se postupně zvyšuje, ale obcí, které nemají čistírnu odpadních vod (ČOV), je dosud většina. Ze 704 obcí na území kraje má z důvodu roztržité sídelní struktury zajištěno čištění svých odpadních vod přibližně jedna čtvrtina.

V dalším plánovacím období by proto mělo být prioritou řešení odvádění a čištění odpadních vod zejména v sídlech (obcích) o velikosti pod 2 000 ekvivalentních obyvatel nacházejících se

v územích vyžadujících zvláštní ochranu podzemních nebo povrchových vod (ochranná pásma vodních zdrojů, chráněná oblast přirozené akumulace vod) nebo zvláštní ochranu přírody (území Natura 2000, chráněná území) a v povodí vodárenských nádrží. Dále by mělo být řešeno zásobování obyvatel pitnou vodou především v obcích, kde dosud není zajištěno.

Obce v Kraji Vysočina mají v současné době připraveno s podporou kraje v rámci Fondu Vysočiny grantového programu Čistá voda více než 100 projektů v oblasti odvádění a čištění odpadních vod a zásobování pitnou vodou, další desítky projektů budou zpracovány v nejbližších letech. Pro období 2014 – 2020 se jedná odhadem o potřebu finančních prostředků na realizaci staveb vodních děl ve výši téměř 3 500 milionů Kč. Jedná se o projekty, které žadatelé nejsou schopni financovat ze svých rozpočtů, proto jejich realizace závisí na získání dotací z Evropských fondů, státního rozpočtu i rozpočtů krajů. Realizaci těchto projektů se zajistí jednak odvádění a čištění odpadních vod v příslušných obcích, čímž dojde ke zlepšení životního prostředí zejména kvality povrchových vod v povodí, a jednak zajištění zásobování obyvatel obcí pitnou vodou. Nositeli opatření budou zejména obce a jejich svazky, zčásti i vodohospodářské akciové společnosti.

2. Ochrana před povodněmi

Zkušenosti z povodní v předcházejících letech vyvolaly zvýšenou potřebu realizace systémových opatření pro ochranu a prevenci před rozsáhlými povodněmi. Potřebná jsou zejména investiční opatření ke snížení úrovně ohrožení a povodňových rizik v záplavových územích vodních toků, ke zvýšení kapacit koryt vodních toků v intravilánech obcí a k posílení akumulčních schopností v povodí.

Tato oblast podpory je prioritou pro Kraj Vysočina i pro další plánovací období. Důvodem je zejména charakter území kraje, roztržitá sídelní struktura, kde převažuje mnoho malých obcí a skutečnost, že území kraje je v podstatě pramennou oblastí České republiky.

Správci vodních toků a obce na území kraje mají připraveny (částečně i s podporou kraje) desítky projektů na ochranu před povodněmi revitalizačního přírodně blízkého i technického charakteru s předpokládanými náklady ve výši stovek milionů Kč. Jedná se o projekty, které žadatelé nejsou schopni financovat ze svých rozpočtů, proto jejich realizace závisí na získání dotací zejména z Evropských fondů nebo národních dotačních titulů.

3. Regionální integrovaný systém nakládání s komunálními odpady

Za klíčovou oblast podpory z Evropských fondů pro Kraj Vysočina do budoucna považujeme podporu Integrovaného systému nakládání s odpady v Kraji Vysočina, resp. podporu regionálních integrovaných systémů nakládání s komunálními odpady, jejichž vznik a efektivní provoz s integrujícím prvkem zařízení pro energetické využití komunálních odpadů zajistí plnění cílů Plánu odpadového hospodářství (dále jen „POH“) České republiky a POH Kraje Vysočina.

Cíli POH, které by měl systém s podporou řešit, jsou např.:

V maximální míře využívat odpady jako náhradu primárních přírodních zdrojů;

Zvýšit podíl materiálového využívání komunálních odpadů (dále jen „KO“) na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000;

Snížit hmotnostní podíl biologicky rozložitelných odpadů uložených na skládky na 75 % hmotnostních do roku 2010, na 50 % hmotnostních do roku 2013 a na 35 % hmotnostních do roku 2020 ve srovnání s produkcí biologicky rozložitelných odpadů v roce 1995;

Snížit podíl odpadů ukládaných na skládky 20% do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s výhledem dalšího postupného snižování;
Budovat integrované systémy nakládání s odpady.

Cíle stanovené POH se dlouhodobě nedaří plnit a Kraj Vysočina se rozhodl, že tento fakt už nebude pouze konstatovat a pokusí se situaci řešit, a proto vznikl projekt Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina (ISNOV), jehož cílem je vytvoření prostředí k předcházení vzniku KO, vytváření integrované a přiměřené sítě zařízení k nakládání s KO, zvýšení materiálového a přímého energetického využívání KO. Zejména se jedná o podporu investice výstavby zařízení pro energetické využití KO včetně kompletní infrastruktury překladišť a svozové techniky; zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a systémů sběru a svozu biologicky rozložitelných odpadů. Tyto investice budou nemalé a vhodnou dotační politikou a podporou těchto projektů jejichž nedílnou součástí jsou zařízení pro nakládání s KO bude podpořeno i plnění cílů stanovených POH České republiky, legislativy a směrnic EU. Nepodpoření těchto projektů do budoucna je jedním z velkých rizik, které může přispět k tomu, že nebudou realizovány a Česká republika bude ze strany EU sankcionována za neplnění podmínek stanovených směrnicí o odpadech.

Projekty u kterých bychom uvítali spolufinancování z Evropských fondů, jsou:

Regionální integrovaný systém nakládání s odpady (v tom zejména, zařízení pro energetické využití komunálních odpadů, systémy pro svoz a separaci komunálních odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a překladiště komunálního odpadu, kompostárny a bioplynové stanice pro zpracování bioodpadů, systémy využití bioodpadů a kompostů z bioodpadů v zemědělství, propagace regionálních integrovaných systémů nakládání s odpady a environmentální osvěta ke všem částem integrovaného systému nakládání s odpady - předcházení vzniku odpadů, třídění, energetické využití, zpětný odběr elektrozařízení aj., zařízení na zpracování separovaných odpadů a propagace výrobků z recyklovaných materiálů, úpravný odpadů - autovraků, pneumatik, elektroodpadů, stavebních odpadů atd.)

Aktualizace POH kraje

Rekultivace starých skládek a odstraňování starých ekologických zátěží (včetně např. realizace průzkumných prací, analýz rizik, sanace vážně kontaminovaných lokalit).

4. Implementace a péče o území soustavy Natura 2000 a ochrana biodiverzity

Jedním z klíčových úkolů v budoucím období, který bude velmi závislý na podpoře z Evropských fondů, bude ochrana biologické rozmanitosti (zachování biodiverzity). Kraje a organizace v kraji mohou přispět projekty k ochraně ohrožených druhů rostlin a živočichů a zejména při péči o zvláště chráněná území a evropsky významné lokality. S tím je těsně spojena problematika implementace Natury 2000, která projektům na péči o evropsky významné lokality musí předcházet.

Implementace Natury 2000 se ve stávajícím plánovacím období teprve rozbíhá, avšak pro příští období nás čeká její dokončení a to zejména v souvislosti s tím, že Česká republika s Evropskou komisí projednala novelu evropského seznamu a Evropská komise novelu schválila Rozhodnutím Komise o přijetí čtvrtého aktualizovaného evropského seznamu pro kontinentální oblast (publikováno v úředním věstníku EU pod č. K (2010) 9669 dne 8. 2. 2011). Tímto byly

přijaty lokality doplněné do národního seznamu novelou nařízení vlády č. 371/2009 Sb. Nařízení vlády s evropský seznamem je očekáváno každým dnem, ale teprve poté, co vyjde ve Sbírce zákonů, bude možno řešit projekty k implementaci rozšířeného seznamu evropsky významných lokalit (Natura 2000). Z toho je zřejmé, že časově k realizaci všech projektů na implementaci Natura 2000 již nemůže dojít ve stávajícím plánovacím období. Projekty implementace Natura 2000 jsou z hlediska krajů plně závislé na podpoře z Evropských fondů a proto oblast podpory implementace Natura 2000 považujeme do budoucna za klíčovou.

Rada a zastupitelstvo kraje přijaly záměr na soubor projektů „Biodiverzita“, jehož cílem je s pomocí a s přispěním evropských fondů řešit problematiku biodiverzity v Kraji Vysočina a to zejména na územích přírodních památek a přírodních rezervací, včetně evropsky významných lokalit Natura 2000. Soubor projektů řeší stále naléhavější potřebu nezbytných sanačních zásahů ve zvláště chráněných územích a v evropsky významných lokalitách. Prakticky všechna území (zvláště rašeliniště) jsou v menší či větší míře poškozena a degradována, což má za následek vymírání či dokonce už vyhynutí rostlinných nebo živočišných druhů vázaných na tato stanoviště. V současné době můžeme říci, že problematiku biodiverzity považujeme za prioritní problém ochrany přírody na Vysočině, neboť uvedený problém se až do současnosti pouze konstatoval, ale neřešil. Určujícím důvodem byl absolutní nedostatek finančních prostředků nutných na realizaci, mnohdy velmi nákladných, sanačních opatření. Mizení druhů z krajiny je ovšem nejenom problémem kraje Vysočina, ale je to otázka celoevropská a celosvětová (řešená i na půdě OSN a Evropské unie). Pro dosažení cíle stabilizace biodiverzity je třeba vynaložit značné úsilí a velké množství finančních prostředků do zajištění podpory ohrožených rostlinných a živočišných druhů i jejich biotopů, obnovy krajinné stability a vodního režimu krajiny. Proto je z pohledu kraje klíčové řešit popsanou situaci z Evropských fondů.

Projekty zapadající do rámce OPŽP, které z časových důvodů nemohou být předloženy v současném období, u kterých bychom uvítali možnost spolufinancování z Evropských fondů v budoucnu.

Za oblast vodního hospodářství a ochrany vod

Z výše uvedeného vyplývá, že i v dalším plánovacím období bude trvat potřeba podpory dalšího rozvoje vodovodů, kanalizací a ČOV pro veřejnou potřebu a podpory opatření na ochranu před povodněmi. Tato oblast podpory je pro Kraj Vysočina klíčová.

V této oblasti je k realizaci připraveno více než sto projektů, ale velký projekt nad 50 milionů eur zatím kromě možného pokračování projektu Ochrana vod povodí řeky Dyje (tzv. Dyje III.) nevidujeme.

Potřeba podpory těchto opatření vyplývá z platných plánů oblastí povodí jako základních dokumentů pro plánování v oblasti vod, které byly dne 10. 11. 2009 schváleny Zastupitelstvem Kraje Vysočina. Programy opatření jako zásadní součást plánů oblastí povodí obsahují i seznam konkrétních akcí k dosažení cílů ochrany vod do roku 2015. Tyto plány budou pro další plánovací období nahrazeny plány dílčích povodí, které stanoví návrhy programů opatření, nutných k dosažení cílů v daném dílčím povodí pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod, pro hospodaření s těmito vodami a jejich udržitelné užívání i ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a pro zlepšování vodních poměrů.

Za oblast integrovaného systému nakládání s komunálními odpady

Vzhledem ke skutečnosti, že Kraj Vysočina začal výše podrobněji popsany projekt Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina (ISNOV) řešit v poslední třetině stávajícího plánovacího období a projekt je rozpracován, není možné v tomto plánovacím období čerpat prostředky z OPŽP na celý integrovaný systém. Projekt ISNOV je pro Kraj Vysočina jedním z klíčových projektů a proto bychom uvítali jeho podporu a možnost spolufinancování z Evropských fondů.

Za oblast implementace a péče o území soustavy Natura 2000 a ochrana biodiverzity

V souvislosti s rozšířením seznamu evropsky významných lokalit Natury (viz výše) má kraj připraveny projekty na implementaci Natury 2000, dokonce je v rámci 27. výzvy OPŽP podal. Protože novela evropského seznamu doposud nebyla ve Sbírce zákonů vydána, lze předpokládat, že naše projekty nebudou akceptovány a bude třeba je z časových důvodů znovu podat a to až v příštím plánovacím období. Pro další evropsky významné lokality, u nichž je implementace nezbytná, bylo přislíbeno a dohodnuto s ministerstvem, že budou novelou nařízení vlády (národního seznamu) přeřazeny do tzv. základní ochrany. Protože je ministerstvo s termíny přípravy novely nařízení vlády ve skluzu, je otázkou, zda k přeřazení do základní ochrany dojde. Pokud nikoliv, tak i další lokality budeme muset zařadit do nového projektu na implementaci Natury 2000 a z časových důvodů nemohou být předloženy v současném období. Výše byl popsán soubor projektů Kraje Vysočina s názvem „Biodiverzita“. Vzhledem k nutnosti projednání všech v projektech uvažovaných opatření s vlastníky pozemků, k velké personální zátěži s administrací projektu a k velké finanční náročnosti na kraj z hlediska spolufinancování, byly projekty pro jednotlivá zvláště chráněná území resp. evropsky významné lokality Natury 2000 v čase rozloženy tak, aby úměrně zatěžovaly rozpočet kraje. Ve stávajícím plánovacím období se podařilo podat žádosti (buď krajem, nebo partnerskými organizacemi s finanční spoluúčástí kraje) jen pro prvních osm území. Ze seznamu souboru projektů řešených území navržených k revitalizaci v letech 2007-2013 a schváleného Radou Kraje Vysočina usnesením č. 0958/21/2009/RK tak pro příští plánovací období zbývá ještě nejméně dvanáct území a další projekty jsou teprve v iniciační fázi. Další projekty do souboru projektů Biodiverzita vyplynou po dokončení projektů na implementaci Natury 2000 (viz výše), jejichž součástí bude i zpracování plánů péče, které budou řešit nezbytná opatření, tj. jak pravidelné zásahy (tzv. regulační), tak mimořádné jednorázové zásahy (tzv. asanační). Z uvedených důvodů nelze přesně nyní odhadnout počet projektů a jejich finanční náročnost.

Závěrem si dovoluji uvést, že projekty do oblasti životního prostředí jsou významné i z ekonomického hlediska pro rozvoj hospodářství v kraji, neboť čerpáním finančních prostředků z Evropských fondů do kraje Vysočina se zabezpečí pracovní příležitosti při vlastní realizaci prací dodavatelům a jejich zaměstnancům z Vysočiny.

S přátelským pozdravem

Ověřovací doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Ověřuji pod pořadovým číslem **22081344-42217-110812175203**, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické, skládající se z **5** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zjišťovací prvek: **bez zjišťovacího prvku**

Ověřující osoba: **Renata Krupičková**

Vystavil: **Kraj Vysočina**

V Jihlavě dne 12.08.2011

22081344-42217-110812175203